

Wijlen Mgr. W. P. A. M. Mutsaerts, bisschop
van 's-Hertogenbosch (geboren 18-6-1889 —
overleden 16-8-1964).

Brabantse Bisschop kreeg blijmoedig uitgeleide

15 Bisschoppen bij begrafenis

's BOSCH, 20 augustus 1964. „Van een lijk-rede mag hier geen sprake zijn. Er is een paas-jubel in ons hart en grote dankbaarheid om dit leven van een waarachtig priester,” aldus mgr. Bekkers, bisschop van Den Bosch, in de gedachten toespraak die hij in de Bossche kathedraal hield, nadat kardinaal Alfrink daar de pontificale requiemmis had opgedragen voor de zielerust van wijlen mgr. W. P. A. M. Mutsaerts.

De geest van deze eenvoudige en blijmoedige priester sprak nog in geheel deze begrafenis. Vanuit het bisschopshuis werd de sobere eikenhouten kist met het stoffelijk overschot, zonder dekkleed en zonder bloemen ter kerke gedragen. Ze werd voorafgegaan door vijftien bisschoppen: kardinaal Bernard Alfrink, mgr. W. Bekkers, mgr. G. de Vet van Breda, mgr. P. Moors van Roermond, mgr. P. Nierman van Groningen, mgr. M. Jansen van Rotterdam, mgr. J. Daem van Antwerpen, mgr. G. van Zuylen van Luik, mgr. J. Schoenmakers, hulpbisschop van Mechelen, mgr. J. Bluysen, hulpbisschop van Den Bosch en de missiebisschoppen mgr. Q. Pessers, mgr. C. Kramer, mgr. N. Hettinga, mgr. P. van Valenberg en de pauselijke nuntius, mgr. G. Beltrami.

Veel autoriteiten

Achter het stoffelijk overschot volgde een deputatie van de Federatie van Brabantse Schuttersgilden, die naar oude traditie hun bisschop met omfloerste trom en vaandels op zijn laatste gang begeleidden. In de kerk waren behalve vele honderden gelovigen, ook tal van kerkelijke en wereldlijke autoriteiten aanwezig, onder wie de commissarissen der Koningin en de colleges van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant en Gelderland, de voorzitter van de Tweede Kamer, mr. F. van Thiel, oud-minister dr. J. de Quay, de burgemeesters van talrijke gemeenten uit het Bossche bisdom, vertegenwoordigers van de rechterlijke macht en de Garnizoenscommandant van Den Bosch-Vught, overste J. Chappin.

Sobere plechtigheid

Aan het altaar, dat onder de koepel van de Sint Jan was opgesteld, werd de kardinaal bij de requiemmis geassisteerd door plebaan mgr. J. van Susante en deken mgr. J. v. Loon als diakens en mgr. M. van der Ven en mgr. dr. G. Bannenberg als troondiaken. Presbyter-assistens was de vicaris-generaal mgr. M. Oomens.

Op een tweede troon had mgr. Bekkers plaatsgenomen, die aan het eind van de mis de absolute verrichtte.

In overeenstemming met de wens van de overleden bisschop werd de dodenliturgie geheel in het Gregoriaans uitgevoerd door de Scola Cantorum van de Sint Jan, afgewisseld met volkszang.

Dankbaar

In zijn toespraak trok mgr. Bekkers een parallel tussen 29 juni 1942, de dag waarop mgr. Mutsaerts in deze zelfde kerk tot bisschop werd gewijd, en deze dag. **Toen klonk er applaus in de kerk, om in die moeilijke tijd uiting te geven aan de aanhankelijkheid aan de bisschoppen.** Thans overheerst de dankbaarheid voor het zeer vele dat deze bisschop voor zijn diocesanen heeft gedaan en vooral om de vriendelijkheid en goedheid waarmee hij iedereen is tegemoet getreden.

Blijmoedigheid en dankbaarheid geboren uit 'n kinderlijk geloof waren de wezenstrekken van zijn karakter, dat tevens getypeerd werd door een grote dankbaarheid, die zich nog het sterkst heeft geuit bij zijn gouden priesterjubiläum, dat hij heeft gezien als een laatste middel om ons allen nog eens goed te kunnen doen. Aan zijn woorden van rouwbeklag tot de familie verbond mgr. Bekkers ook woorden van hartelijke dank aan de overleden bisschop voor de grote diensten die hij aan het bisdom beezen heeft.

Voorafgegaan door de bisschoppen en gevolgd door de familieleden werd het stoffelijk overschot, terwijl alle klokken van de stad ten afscheid luiden naar het kerkhof te Orthen overgebracht, waar mgr. Bekkers de laatste absolute verrichtte.

„De Gildetrom”, periodiek, uitgave van het Bestuur van de Kring „Het Kwartier van Oirschot”, aangesloten bij de Federatie van Noord-Brabantse Schuttersgilden. Verschijnt vier maal per jaar. Redacteur: C. A. B. A. M. . Schade te Moergestel; redactieraad H. A. J. van Erve te Moergestel; A. J. M. Jacobs te Tilburg en Th. A. van de Loo te Oirschot. Typografische verzorging en advertenties: Drukkerij „De Hoop” M. C. van de Ven & Zonen, Hoogvensestraat 163 te Tilburg, giro 1079769.

Administratie: M. A. P. Adriaansen, Kloosterstraat 9 te Goirle, giro 1139459.

Abonnementen voor niet-gildebroeders: f 2,— per jaar. Gironr. 1121198 t.n.v. Redactie „De Gildetrom” te Moergestel. Bankrelatie: Boerenleenbank te Moergestel.

De Gilden traden aan

BEGRAFENIS VAN MGR.

W. P. A. M. MUTSAERTS

's-Hertogenbosch, 20 augustus 1964. Stram staat de vertegenwoordiging van de Noord-brabantse Federatie van Schuttersgilden opgesteld op het plaveisel voor het Bisschoppelijk Paleis aan de Parade.

Het zilver van koningen en hoofdlieden steekt stemmig af op het zwart van de rouw. De fleurige vaandels zijn in rouwfloers gehuld en het glanzende koper van de gildetrom mag vandaag niet schitteren.

Het zwijgende gezelschap, gildebroeders uit alle hoeken van ons Brabants gewest, staat klaar om volgens oude traditie de begrafenis van een Bisschop van 's-Hertogenbosch te begeleiden.

De Scola Cantorum van de Kathedrale Basiliek van St. Jan komt met het kruis voorop zich opstellen op de straat voor het Paleis.

Z.Em. Kardinaal Alfrink en 15 bisschoppen uit binnen- en buitenland in hun indrukwekkend paars, verlaten achtereenvolgens het Bisschoppelijk Paleis en sluiten zich aan bij de zangers van de Scola.

Dan wordt de sobere eikenhouten kist naar buiten gedragen en op de schouders getild door een tiental mannen. Zonder lijkkleed en zonder bloemen wiegt de eenvoudige kist op de mannelijke schouders. Verheven en tegelijkertijd een toonbeeld van eenvoud is deze begrafenisstoet, die geheel ligt in de lijn van de dierbare overledene, wiens eenvoud sprekendwoordelijk was.

En geheel in overeenstemming daarmee volgt achter de kist met het stoffelijk overschot van Mgr. Mutsaerts de schare van eenvoudige gildebroeders, die hun Bisschop begeleiden op z'n laatste gang naar de St. Jan, zijn machtige Bisschopskerk, waarin hij tijdens zijn leven miljoenen gelovigen voering in de eredienst voor God.

In die Basiliek is het niet anders. Voor een grote menigte gelovigen wordt de pontificale requiemmis opgedragen door Bernard Kardinaal Alfrink, daarbij geassisteerd door plebaan Mgr. J. van Susante en deken Mgr. J. van Loon als diakens met daarnaast Mgr. M. van de Ven en Mgr. Dr. G. Bannenberg als troondiakens, Mgr. W. Bekkers, die de absoute zal verrichten, zetelt op een tweede troon.

Tijdens de H. Mis wederom dezelfde eenvoud

en soberheid. Geen muziek van het machtige orgel, neen, de Scola en de gelovigen zingen samen de gezangen der dodenliturgie.

Na de H. Mis treedt Mgr. Bekkers naar voren voor het houden van een toespraak tot de aanwezigen, waaronder naast familieleden zich zeer vele kerkelijke en wereldlijke autoriteiten bevinden.

In deze toespraak wijst Mgr. Bekkers op de grote verdiensten voor het Bisdom van zijn overleden voorganger, die van 1942 tot 1960 Bisschop van 's-Hertogenbosch is geweest en onder de meest moeilijke omstandigheden — vooral tijdens de oorlog — zoveel voor zijn diocesanen heeft gedaan.

Onze huidige Bisschop tekent het edele karakter van Mgr. Mutsaerts, waarvan eenvoud, blijmoedigheid en dankbaarheid steeds de kenmerken zijn geweest. Zijn goedheid en vriendelijkheid voor iedereen, alsook zijn rotsvast Godsvertrouwen moge ons ten voorbeeld strekken.

Laten wij hem thans dankbaar zijn, die tijdens zijn leven ook voor het kleinste zulk een grote dankbaarheid heeft getoond.

Na de toespraak verricht Mgr. Bekkers de absoute, waarna de begrafenisstoet wederom geformeerd wordt.

Buiten de Basiliek stellen de gildebroeders zich in linie op voor de hoofdingang om een laatste groet te brengen aan hun overleden Bisschop. De lijkauto komt voorgereden. Voorzichtig wordt de kist daarin geschoven. In de volgauto's nemen de Kardinaal, de Bisschoppen en de familieleden plaats.

Dan zet de stoet zich langzaam in beweging. Op dit ogenblik beginnen alle kerkklokken van Den Bosch te luiden. Hun droef geluid spreidt zich uit over de grote menigte, die het overbrengen gadeslaat van het stoffelijk overschot van hun beminde vriendelijke Bisschop naar het kerkhof te Orthen, waar hij zijn laatste rustplaats zal hebben.

Moge hij rusten in vrede.

Onder het dof geroffel van de trom marcheren de gildebroeders af. Zij hebben hun plicht gedaan op de wijze, waarop ook hun voorvaders dit steeds deden.

H. v. E.

de Kroon's Bier

Kenners-keuze Bier!

Tien jaar „de Gildetrom”

**TIEN JAAR DRUKKER
MICHEL VAN DE VEN.**

Wat zou de Gildetrom zijn geworden, zonder haar drukker-gildebroeder Michel van de Ven — méér gildebroeder, dan in dit geval zakenman — zette hij zijn schouders onder het eerste bescheiden nummer van 16 oktober 1954, onder het duidelijk motto: „we zullen het wel rooien, want een gildeblad moet er komen,

het is de beste band en ook aanmoediging tussen jong en oud, als ze de gilde-gedachte maar óp weten te brengen”.

Nu na 10 jaren, is er door zijn toedoen, door uitnemende druk, goed papier en voortreffelijke gereproduceerde cliché's, een stuk gilde-geschiedenis, zoals wij het in onze dagen mogen beleven, muurvast vastgelegd.

Maar een goudmijn was het bepaald niet. Het Kringbestuur had practisch geen middelen, enkele particulieren deden wel een duit in het zakje, maar Michel had niet alleen geduld, doch legde er zelf ook het nodige op toe, als „de Gildetrom” er maar kon komen!

Dat is gelukt en hoe! Hoeveel onverwachte complimenten mocht de redactie ontvangen van verre buiten de grenzen van ons gewest!

Wij beschouwden dat als een vergelijking met een restaurant — de kellners dienen met veel plichtplegingen het diner op, ontvangen hun tip... maar de chef-kok was toch eigenlijk de man!!

Dat onze „chef-kok” niet bepaald zich als een uitstekend drukker-vakman betoonde, maar ook een doorgewinterd Gildebroeder, moge uit de volgende regelen blijken:

St. Dionysius, Tilburg is zijn vertrouwde gezelschap. Sinds het jaar 1929 — enige jaren was Michel toeziend deken en was de grote man op de **allereerste Kringdag Kwartier van Oirschot, op 2 augustus 1936 te Tilburg**, in zijn functie als secretaris. — Dat Michel dit vak niet verleerd was, bleek uit zijn optreden in dezelfde functie op het **Landjuweel** in juni 1952 in het Sportpark te Tilburg en daarna nog eens als commissielid op het **Landjuweel „Hart van Brabant”** in 1959, wat ons nog kersvers in het geheugen ligt, als één der beste gildedagen sedert jaren, in ons gewest. Zijn gilde, St. Dionysius, met zijn bijzondere binding aan Z. M. Koning Willem II en

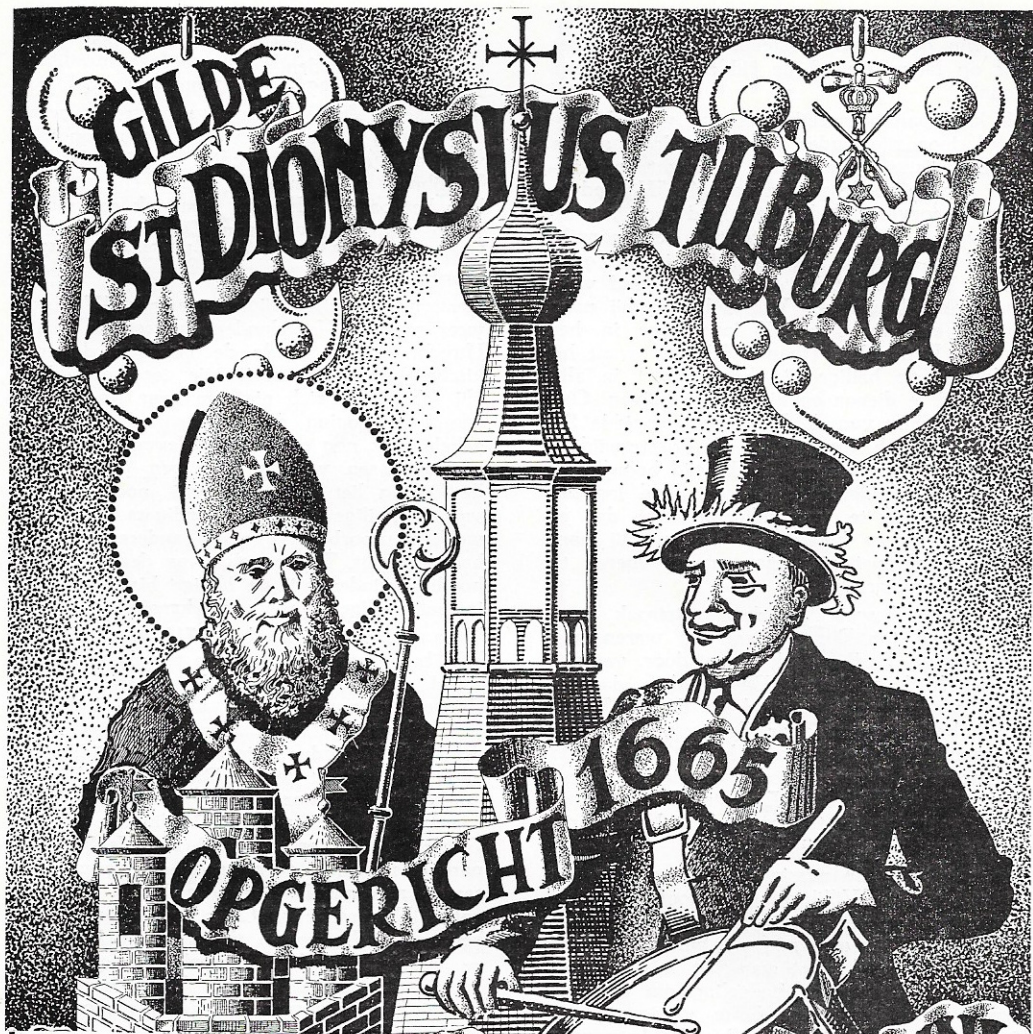
GULF motoroliën en doorsmeervetten

volgens officiële smeerschema's voor alle merken tractoren en landbouwmachines

N.V. Oliehandel v.h. van Vollenhoven & Smulders

Nieuwlandstraat 41 - Telefoon 04250-23620 - Tilburg

LANDJUWHEEL 1952

Mgr. Zwijsen, kan waarlijk trots zijn op deze gildeman, die, behalve als goed lid van zijn eigen gilde, door zijn persoonlijke ambitie en enthousiasme door het gildeblad de gehele Kring en Kwartier van Oirschot aan zich

heeft verplicht, door de band onderling bepaald hechter te maken — en te houden!
Een pracht stuk werk!
Alle hulde!

SCHADE, Ondervoorz.

DE PATROONHEILIGEN

H. WILLIBORDUS (Feestdag 7 november). Dat Sint Willibrord, de patroon van de Nederlandse Kerkprovincie, tot patroon van de gilden werd gekozen, ligt voor de hand. Bovendien was de heilige geen onbekende in het Brabantse land. Ongeveer alles, wat nu Noord-Brabant, Antwerpen en Limburgse Kempen heet, vormde in de tijd van Sint Willibrord de gouw Toxandrië. Sint Willibrord

trof hier de H. Lambertus, Bisschop van Tongeren-Maastricht predikend aan. Voortaan zou Willibrord de zielzorg in Brabant overnemen en verplaatste de H. Hubertus, de opvolger van St. Lambertus, zijn bisschopszetel naar Luik. Geheel Brabant was daardoor aan de H. Willibrordus toevertrouwd. De H. Willibrordus werd in het jaar 658 in Brittannië geboren. Zijn vader was een

geboren Sakser en Wilgis geheten. Hij leidde met zijn gezin een geestelijk leven en verliet zelf op latere leeftijd de ridderstaat en werd monnik.

Als kind van nauwelijks zes jaar werd Willibrord door zijn vader naar het klooster van de Benedictijnen te Ripon gebracht, om aldaar aan de goede zorgen van abt Wilfried te worden toevertrouwd. Het kind ontving de tonsuur en werd van harte ook een monnik. Hij bleef daar en oefende zich in de goddelijke deugden tot hij twintig jaar oud was. Na de dood van abt Wilfried toog hij naar Ierland en bracht twaalf jaar door in het klooster Rathmelsgi (thans Melfont), want hij verlangde de heilige bisschop Egbert in alle heiligheid te dienen en bij hem te blijven. Onder de leiding van de H. Egbert bereidde St. Willibrord zich voor op de H. Priesterwijding en het missionarisschap. In die tijd hoorde hij, dat bij de Zuiderzee een groot land lag om er het geloof te verkondigen, maar dat er weinig priesters bereid toe waren. Hij nam elf broeders met zich mee en zij voeren te sloop derwaarts.

De Friezen bewoonden de kuststrook van Vlaanderen tot Denemarken. Zij waren met hun koning Radboud door en door verhard in het heidense leven. De Franken daarentegen waren reeds bekeerd en de H. Willibrord besloot eerst naar Pepijn van Herstal te gaan. Te Katwijk voer hij de Oude Rijn op, stevende Utrecht voorbij en ging te Dorestad (thans Wijk bij Duurstede) aan land. Vandaar reden ze te paard door Noord-Brabant naar Herstal bij Luik.

Pepijn ontving de missionarissen met alle eer en stelde St. Willibrord tot hoofd van de missie in de noordelijke randgebieden van het Frankische Rijk aan met de burcht te Antwerpen als middelpunt van het missiegebied. Pepijn had hierbij de bedoeling om te Antwerpen een bisschopszetel te vestigen. Van hieruit kon de H. Willibrordus de Antwerpse Kempen en Noord-Brabant bewerken. Aan prediking onder de Friezen viel voorlopig niet te denken. Dit was eerst mogelijk nadat er toenadering was gekomen tussen de Friezen en Franken. Grimoald, de zoon van Pepijn van Herstal, trad in het huwelijk met de dochter van de Friese koning Radboud. Van nu

af stond vast, dat niet Antwerpen, maar Utrecht de toekomstige zetel van het Friese bisdom zou worden.

22 november 695 werd Willibrord door Paus Sergius tot Aartsbisschop van Utrecht gewijd en ontving daarmede de zendingsopdracht voor de Friezen. Bovendien verheef de Paus Willibrord tot pauselijk legaat en verleende hem het pallium. Hij gaf hem ook een nieuwe naam, zodat hij voortaan Clemens zou heten. Zelf noemde Willibrord zich Clemens Willibrordus.

Terstond na zijn wijding vertrok Willibrord weer naar de Nederlanden en vestigde zich te Utrecht. Pepijn stelde de bisschop de frankische burcht als residentie ter beschikking. Hij schroomde zich niet om naar Radboud te gaan, de koning der Friezen, die met het gehele volk nog een heidens leven leidde. Alle missionarissen werden gevangen genomen en de koning liet hen eerst vrij, nadat hij een van de heilige geloofsverkondigers als schrikwekkend voorbeeld voor de anderen ter dood had gebracht. Ten gevolge van deze verstandhouding vinden wij de heilige bisschop vaker in het veilige Brabant werkzaam.

Toen koning Radboud in 719 overleed, kon Willibrord naar het noorden terugkeren. Willibrord werd niet alleen de apostel van de Friezen, maar van bijna al de Nederlanden. In Brabant dat reeds gekerstend was, stelde de H. Willibrordus priesters aan, wijdde hun kerken en diende het H. Doopsel toe. De eerste bekende pastoors van Brabant, door Willibrord aangesteld, waren Virgilius te Tilburg, Docfa te Oss en Ansbald te Waalre. Hun parochies waren zeer groot en vermoedelijk samen zijn gevallen met de latere landdekenaten Hilvarenbeek, Cuijk en Woensel. De kerken van Ruimel — thans St. Michielsgestel — Waalre, Bakel en Reppel zijn door Willibrord zelf gewijd. De vele Willibrordusputjes geven de weg aan, welke de bisschop volgde op zijn doopreizen door Brabant.

In Brabant waren vele waterkuilen, waarvoor de heidenen een bijgelovige verering hadden. De doop geschiedde in deze tijd nog door gedeeltelijke onderdompeling, waarvoor deze kuilen bijzonder geschikt waren. Willibrord zegende het water, liet de dopelingen daarin gaan en doopte hen op dezelfde wijze, waar-

Een
eeuwenoude
traditie

op St. Jan de Doper Christus in de Jordaan doopte. Deze doopkuilen kregen de naam van Willibrordusputten. Meestal werd in de nabijheid van deze putten de kerk gebouwd.

Aan het water uit de Willibrordusputten werd genezende kracht toegekend. De Paters Baseliers of Wilhelmiëten — een orde die uitgestorven is — in Den Bosch hadden altijd water voorradig uit het Willibrordusputje te Dissen. Het werd gebruikt voor de genezing van het „gebrek van St. Willibrord”, een bepaalde kinderziekte. Het water van Vessem gebruikte men voor oogziekten. Ook in Berkel werd het water aangewend voor genezing van kinderziekten. Bij het beeld van de H. Willibrordus offerde men aldaar zakjes met rogge. De pastoors van Oisterwijk, waaronder de kapel van Berkel ressorteerde, bestreden met kracht dit bijgeloof, maar de gelovigen stonden zich er niet aan. Op 1 oktober 1796 schreef de pastoor aan de Apostolisch Vicaris: „Er moet ook te Berkel een Sint Wilbertsbeeld zijn, dat zedert jaaren, ook mijns ondanks, bezocht wierd, en waar bij die gelegenheid, door de pelgrims en pelgriminnen wierd geoffert”.

De volksdevotie tot de patroon van Nederland is gebleven. Op vele plaatsen worden heden ten dage nog de St. Willibrordusprocessie gehouden. De oude Willibrordusgilden vinden alle hun oorsprong in een Willibrordusparochie. Bakel, Casteren en Esch (1598), Groot Zundert (1643), Klein Zundert (vóór 1681), Obbicht (vóór 1636), Geysteren (vóór 1500). Reeds in de 13de eeuw waren er plaatsen bekend, waar een Willibrordusgilde was. Vlieden (1227), Wintelre (vóór 1320) en Waalre (vóór 1329).

In 1927 herdacht Vlieden met grote luister het zevende eeuwfeest van het Willibrordusgilde. „De scut van Walre” vierde haar zesde eeuwfeest in 1926.

In het door hem gestichte klooster te Echternach in Luxemburg, trok de H. Willibrordus zich terug, na een vruchtbare zending als aartsbisschop van de Friezen. Negen en veertig jaren had hij onder hen gearbeid. Op 7 november 739 stierf hij. Zijn ziel werd door de engelen gebracht in de eeuwige glorie, daar zij Christus zal zien in de eeuwigheid, en het gewijde lichaam werd in zijn klooster begraven, waar O. L. Heer door hem vele wonderen werkt voor degenen, die de heilige aanroepen. En groot wonder geschiedde er, toen de broeders het heilig lichaam van de bisschop ten grave droegen. Er was een zoete geur, die iedereen rook en waaraan men kon bemerken, dat de heilige engelen aanwezig waren om de uitvaart mede te vieren. Maar toen men het lichaam in de tome wilde leggen, werd men gewaar, dat deze een voet te kort gemaakt was, waarover de broeders zeer bedroefd waren. Zij keerden zich tot God in hun gebeden en om de verdiensten van de heilige bisschop werden zij verhoord en bevonden, dat de tombe, die eerst een voet te kort was geweest, op wonderlijke wijze een voet langer geworden was, dan het heilig lichaam. En zij dankten daarvoor God en zij loofden Hem altesamen.

A. J. M. JACOBS.

VIEUX „DE OUDE KOETSIER”

Marque

déposée

De op fust gerijpte VIEUX

Door liefhebbers

het meest gevraagd!

Een product van

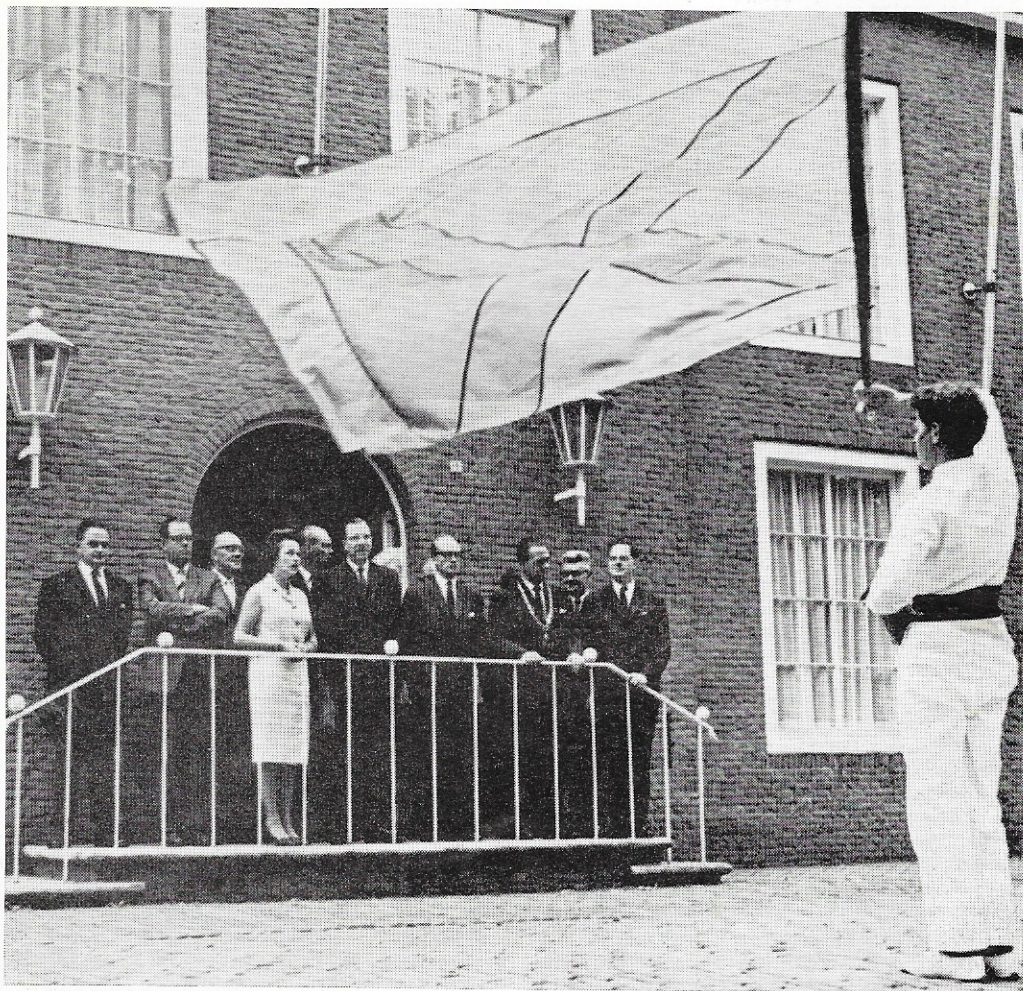
ANDRE KERSTENS N.V.

TILBURG

Vraagt uw leverancier!

NIEUWS UIT DE KRING

De hoge autoriteiten op het bordes van het raadhuis. In het midden de Staatssecretaris, rechts (met ambtsketen) onze Gildebroeder, Burgemeester Meuwese, nemen de vendelgroet in ontvangst.

Staatssecretaris in Hilvarenbeek

Degenen die maandagmiddag de Vrijthof van Hilvarenbeek passeerden zullen zich wel even hebben afgevraagd hoe het mogelijk was, dat er op een door de weekse dag zomaar meisjes op de gazons aan het dansen waren en er op middeleeuwse wijze toneel werd gespeeld. Dit noodde zelfs een toevallig per autobus passerend reisgezelschap er toe te stoppen om een en ander nader te aanschouwen.

Dit alles hield verband met het bezoek dat de Staatssecretaris van het Departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, Z.E. Drs. L. J. M. van de Laar, vergezeld van enige hoofdamtbenaren van zijn departement, maan-

dag aan Hilvarenbeek bracht om zich op de hoogte te kunnen stellen van de amateuristische kunstbeoefening in Hilvarenbeek.

Omstreeks één uur arriveerde de Staatssecretaris voor het gemeentehuis, waar hij werd ontvangen door de burgemeester van Hilvarenbeek, de heer J. P. M. Meuwese. Hierna werd hij voorgesteld aan het college van Burgemeester en Wethouders en aan een aantal genodigden uit het Hilvarenbeekse culturele leven in de ruimste zin van het woord. Na deze begroeting werd door vendelzwaaiers van het St. Sebastiaangilde voor het bordes aan de Staatssecretaris de vendelgroet gebracht. Door de heer D. Aarden, lid van 't bestuur van het Recreatieoord „de Beekse Bergen” werd daarna onder het genot van een apéritief aan de hand van de in de trouwzaal opgestelde maquettes een uiteenzetting gegeven over het in aanleg

zijnde recreatieoord. Tijdens de Brabantse koffietafel in de raadszaal vestigde de burgemeester in een toespraak de aandacht op de problemen die zich in een kleine gemeenschap aandienen ten aanzien van de amateuristische cultuurbeoefening.

In zijn antwoord preeste de Staatssecretaris de wijze waarop in Hilvarenbeek de cultuurbeoefening werd bevorderd en waarbij hij woorden van hulde sprak tot de burgemeester voor zijn persoonlijke inspanningen om het culturele leven te stimuleren en te coördineren. Tijdens de koffietafel traden de leden van de Kon. Harmonie Concordia, het jongenskoor onder leiding van de heer J. van Meel en de blokfluitklas van de Muziekschool onder leiding van de heer P. Hermen van. Hun uitstekend muciseren werd met een dankbaar applaus van de toehoorders beloond.

Na de koffietafel volgde een korte wandeling

langs de Vrijthof, de Koestraat en het Sportpark, waarna het gezelschap zich weer verzamelde op het terras van café Ketelaars om daar een optreden te zien van een dansgroep van de Boerinnenbond van de N.C.B. en het wagenspel van Jan Naaijken „Jaon den Os” en te „ondergaan”. Dit wagenspel, dat uiteraard door de tot het gezelschap behorende Hilvarenbekenaren reeds eerder was gedaan, was zoals gebruikelijk weer aangepast aan de omstandigheden en viel buitengewoon in de smaak.

Bij zijn vertrek mocht de Staatssecretaris uit handen van de burgemeester als aandenken nog een linsnede ontvangen van Janus Kluijtmans, de Hilvarenbeekse schilder, waarvan voor deze gelegenheid ook een kleine expositie van zijn werken was ingericht in de raadszaal.

De Beekse Gilden sloten traditioneel „den Doel”

„OUD BEEKSE KERMIS” WERD GEVIERD.

Hilvarenbeek, 24 sept. 1964. Tezamen met de intrede van de herfst werd dit jaar door de Beekse gilden St. Sebastiaan en St. Joris een oude en plezierige traditie voortgezet. Ze vierden maandag en dinsdag de oud-Beekse kermis en men kan dit feest gevoelig als het afscheid van de zomer beschouwen. In feite is het immers de laatste teerdag van het seizoen, maar aangezien de Beekse kermis vroeger in de derde week van september werd gehouden en dus met deze teerdag samenviel, is de naam „Oud Beekse kermis” altijd behouden gebleven.

De oud-Beekse kermis werd maandag ingezet door gilde St. Joris, dat zijn tehuis heeft in hotel Buitenlust aan de Diessenseweg. De dag begon al vroeg met een heilige Mis des morgens op half acht. De voormiddag werd vervolgens doorgebracht met het houden van de jaarvergadering. Deze vergadering is voor alle gilderbroeders stringent verplicht en niemand mag er zich aan onttrekken. Zoals te doen gebruikelijk werd ook nu tijdens deze vergadering een drietal kruiken brandewijn met suiker leeggeschonken.

Een van de besluiten die genomen werden betrof het plan om samen met gilde St. Ambrosius uit Lage Mierde een hazenjacht met pijl en boog te organiseren, waarvoor bereids al

toestemming verkregen is. Een van de belangrijkste onderdelen van deze teerdag was ook nu weer de laatste onderlinge prijsverschietsing en het sluiten van den doel.

Na een spannend duel tussen de verschillende gildebroeders die hierbij lieten zien dat ze heel wat mans waren met de zware kruisboog kwam de volgende uitslag uit de bus: 1. W. Spierings 270 punten, 2. A. v. d. Wouw 270, 3. P. Verhagen 269, 4. W. Simons 264, 5. J. Zeebrechts 258, 6. H. Gruithuizen 240.

De dames gaven des avonds ook acte de présence en zij waren het die de prijzen in ontvangst mochten nemen.

Ook werd tijdens de avondbijeenkomst de hiervoor speciaal beschikbaar gestelde beker uitgereikt aan de gildebroeder, die over het gehele jaar aan de kop van de schuttersranglijst is komen staan. Aan Willem Simons werd deze beker overhandigd, terwijl de gildebroeders A. van Roermund en F. Bosmans, die respectievelijk tweede en derde werden, een medaille ontvingen. Ook bleek nog dat Sint Joris dit jaar de wisselbeker gewonnen heeft die verschooten werd tussen de St. Jorisleden uit Hilvarenbeek, Tilburg, Goirle en Lage Mierde. Dat de avond met behulp van diverse zaken die het leven veraangenamen genoeglijk werd doorgebracht, hoeft geen betoog.

Maar niet alleen gilde St. Joris vierde oud Beekse kermis. Dinsdag was het de beurt aan gilde St. Sebastiaan om deze traditie voort te

OOK VOOR UW GILDEHOED ...

Ph. Hoenderoangers

Tilburg ☛ Piusplein 3 en Veldhovenring 120

zetten. De gildebroeders kwamen eerst 's morgens in de kapel van het bejaardenhuis in de Koestraat bij elkaar om de teerdag met een H. Mis te openen. In gildehuis Concordia werd daarna traditiegetrouw aangezet aan een koffietafel. In tegenstelling met het gilde St. Joris houdt gilde St. Sebastiaan, tijdens deze teerdag geen vergadering, maar wel wordt natuurlijk den doel ook gesloten met een laatste wedstrijd op de handboog.

Begunstigd door een plezierig zonnetje werd deze schutterswedstrijd een hoogtepunt van de dag en ook bij St. Sebastiaan bleek dat ze het schieten beslist nog niet verleerd zijn. De totaaluitslag was als volgt: 1. J. Kiemeney 174 ptn., 2. A. Schoonis 164, 3. B. de Kort 129, 4. Jac. van Oort 126, 5. Jac. Timmermans 128, 6. P. de Kort 120.

De rozenprijs toonde volgende ranglijst: 1. A. Schoonis, 2. J. Abrahams, 3. J. Daemen. De zgn. krentenprijs ging naar J. Brouwers, terwijl de damesprijs werd verdiend door de kinderen van Gestel.

Na een gezellig samenzijn liet Ran Naaijken een aantal kleurendia's zien over het leven van alledag in Hilvarenbeek.

St. Mauritius, Goirle

Op zondag 12 juli 1964 kwamen de gildebroeders bijeen, de laatste dag van het lotschieten te bekampen.

Na een spannende strijd waren de prijswinnaars bekend:

1e prijs Jos. v. Broekhoven	34 p.
2e prijs C. Hollander	33 p.
3e prijs Chr. de Beer	32 u.

M. P. Adriaansen.

PATROONSFEEST

Op maandag 21 september 1964 vierde het Gilde St. Mauritius zijn patroonsfeest. 's Morgens trok men vanaf het Gildehuis naar de kerk waar een solemnele H. Mis werd opgedragen door de Z.Eerw. Heer Pastoor van Riel en tevens de eed van trouw werd afgelegd. Na de H. Mis stond de Zeereerw. Heer Pastoor en Koning voor de kerk om driemaal over het hoofd te vendelen; daarna trok men naar het raadhuis waar de Burgemeester G. L. Elsen en de Koning ook driemaal over het hoofd werd gevendeld.

Hierna werd in optocht naar het Gildehuis getrokken, waar een koffietafel wachtte. Aan de koffietafel zaten tevens aan Beschermheer en Beschermvrouwe en Erelid Emile Peijnenborg. Na de koffietafel reikte de Hoofdman het insigne uit aan Jos. van Broekhoven, kampioen 1964 en tevens de wisselbeker aan dezelfde persoon. Daarna werd de Beschermheer Em. Peijnenborg als Ere Hoofdman van het Gilde benoemd, hetgeen deze gaarne accepteerde.

St. Sebastiaan, Goirle, organisator van het zo geslaagde gildefeest „Kringdag Kwartier van Oirschot 1964” maakte de beurt van het jaar door hun joviale eerste Burger, Mr. G. L. Elsen, te strikken als Ere-hoofdman! De foto laat aan duidelijkheid over dit voortreffelijk gezelschap niets over!

Om 11 uur werd er een prijsverschiëting gegeven. Des namiddags werd in café De Twem een barakconcours gegeven, wat zeer goed in de smaak viel.

Om pl.m. 19.30 uur kwamen de Gildebreeders met hun dames bijeen. De Hoofdman opende deze avond met een welkomstwoord waarna hij dank bracht aan ons erelid Fr. Slaats, de dames van het Gilde en het feestcomité voor de drie gildehoeden aan het gilde geschonken. Daarna werd een heerlijk diner aangeboden door het gilde. De avond werd voorgezet door artisten, muziek en dans.

Tegen 1 uur werd door de Hoofdman dank gebracht aan allen die aan het gilde hebben medegewerkt om het patroonsfeest zo goed mogelijk te vieren. Speciaal een woord van dank aan het feestcomité dat deze dag zo goed heeft verzorgd.

De Beschermvrouwe gaf nog 'n kleine attentie aan de dames, omdat haar man, deze dag als Ere-Hoofdman was benoemd.

Boomsluiten.

Zondag 4 okt. 1964 te 14.00 uur kwamen de gildebroeders bijeen om het jaarlijks seizoen te sluiten.

De prijswinnaars waren als volgt:

1e prijs J. Smits.

2e prijs M. Verhagen (asp.)

3e prijs J. Vekemans.

1e troostprijs A. Rijnen; 2e troostprijs A. Scholtze en de 3e troostprijs C. Santegoets.

M. A. P. Adriaansen.

O. L. Vr. Broederschap

Op de feestdag van Maria Tenhemelopneming werd de gildebroeder Cees Smetsers Sr. op 62-jarige leeftijd en in het 26ste jaar van zijn lidmaatschap voor de eerste maal koning van dit Oirschotse gilde.

Tijdens de wedstrijd heeft 't er nadig gespannen. Na 16 ronden was er nog geen resultaat. Eerst in de 17e ronde schoot Cees raak. „Ik heb het niet cadeau gekregen, maar heb er ook echt mijn best voor gedaan,” was het antwoord van de gelukkige koning.

's Middags om half twee was het gilde met vliegende vaandels en slaande trommen vanaf

het gildehuis, café 't Vrijthof, vertrokken om koning M. van Genechten op het Slingerbos en hun keizer Cees Smits aan de Spoordonseseweg „uit te halen”.

Een vendelgroet werd gebracht aan pastoor Renders, die nadien meetrok met de stoet. Onze burgemeester was afwezig. In zijn plaats was de heer Beekmans bij de verschiëting present.

Bij hotel Princée sloten de besturen van de andere Oirschotse gilden zich aan en om kwart voor vijf loste onze pastoor op het Narrenplein in de gildewijk het openingsschot. Daarna begon de kamp met het reeds vermeld resultaat.

Na de eedsaflegging ten overstaan van hopen Harrie van Nunen en de omhanging met het zilver door keizer Cees Smits, beiden verricht met de van hen bekende hartelijke woorden van gelukwensen, het drinken van de erewijn, de traktatie aan de aanwezige jeugd, vertrok het gehele gezelschap in optocht naar het gildehuis, alwaar een welvoorzene koffietafel gereed stond.

Er is daarna nog lang en gezellig gefeest. Aan koning en koningin nogmaals onze gelukwensen.

De Oirschotse Gilden

Wisselschildtoernooi 31 augustus.

Zondagmiddag had in de tuin van hotel Princée alhier, onder de schutsboom van gilde St. Sebastiaan, de vierde ronde plaats van de jaarlijkse wedstrijd der vier Oirschotse schuttersgilden om het wisselschild van de gemeente Oirschot. Deze ronde leverde samen met de drie ronden die waren voorafgegaan, het volgende resultaat op:

St. Sebastiaan 67 punten. S. Joris 59 p.; O.L.

Vrouwe Broederschap 55 p.; Sancta Barbara

52 punten. St. Sebastiaan was ook winnaar in 1962 en 1963, zodat het gemeentelijk wisselschild nu in zijn bezit is gekomen.

Gildebroeder A. Aarts van O.L. Vrouw Broederschap was zondagmiddag de beste schutter. Hij wist te winnen van de schutters A. van Genechten en H. Louwers van St. Sebastiaan, die in puntental met hem gelijk stonden.

Er was zondag ook een wedstrijd voor de gildebroeders ouder dan 60 jaar. De nieuwe koning van O.L. Vrouw Broederschap, de

Restauratie van Gildeschatten

Levering van Koningsschilden, medailles etc

**Erkend Goud- en
Zilverreparatie-inrichting**

JOS. HEEREN

Ringbaan Oost 62 — Telefoon 22437 — TILBURG

62-jarige Cees Smeters, werd winnaar (3 punten in 5 pijlen). Tweede werd Jan Louwers van St. Sebastiaan; op de derde plaats kwam hoofdman J. van Hamsvoort van St. Joris en keizer Kees Smits kreeg de 4e prijs.

Er werd zondagmiddag lange tijd vertoeft onder de schutsboom; de stemming was uitstekend. Verscheidene gildebroeders loofden nog extra prijzen uit.

Het schuttersfeest duurde voort tot het vallen van de avond.

St. Joris, Tilburg

IN MEMORIAM GIEL STOOPEN.

Op 24 april overleed na een kortstondige ziekte, 66 jaren oud, Michael Joannes Cornelius Stoop, oudraad van het St. Jorisdigilde te Tilburg.

Op 1 april j.l. nam hij ondanks zijn ziekte het oudraadschap op zich. „Nu kan ik het niet doen, maar als ik beter ben, zal ik het doen” was zijn belofte. Giel wilde iets voor zijn gilde betekenen en heeft dit laten zien in zijn bijna veertig jaren lang lidmaatschap.

Gildebroeder en vriend was hij en deze eigenschappen tekenden hem als een gelovig Christen. Zulk een mens is een gildebroeder in de ware zin van de betekenis. Op alle bijeenkomsten was hij voor ons allen een toegenege vriend en gildebroeder. Strijdvaardig kampte hij mee naar de hoogste titel: de koningsvogel af te schieten en de gilde eer en aanzien te geven. Broederlijk vuurde hij de pijlen af en verheugde zich in het raakshot van zijn medestrijders. Was de koningsvogel afgeschoten, dan eerde hij de nieuwe gezag-

drager met vriendelijke gebaren en toespeelingen, welke een stempel op de gilde drukten. Gaarne hadden wij nog vele jaren zijn oordeel en advies willen horen in ons gilde, doch O. L. Heer heeft anders beslist.

Met omfloersde vendels en onder tromgeroffel hebben de gildebroeders Giel ten grave gedragen en zullen hun broeder en vriend in hun dagelijkse gebeden blijven gedenken.

Hij ruste in vrede.

A. J. M. Jacobs, vaandrig.

Van buiten de Kring

UIDENHOUTS GILDE HERSTELDE EEN OUD GEBRUIK.

Het Gilde St. Antonius, St. Sebastiaan heeft zaterdag 31 augustus een oud gebruik na enige jaren onderbreking in ere hersteld, nl. het prijs-schieten op de vaste vogel. Dagen tevoren zijn voornamelijk door de koning L. Hogendoorn en hoofdman J. Schoonus, de geweren van de leden nagezien, kogels gegoten, de drie vaste vogels opgesteld enz.

Voor het begin van de wedstrijd kwam het bestuur bijeen. Na opening door de hoofdman werd het reglement van het vogelschieten vastgesteld. Er waren drie prijzen door enige leden beschikbaar gesteld.

Het vaststellen van een winterprogramma voor een actie ter aanschaf van uniformen voor vendeliers en tamboers kon wegens tijdgebrek niet afgehandeld worden. Het voorstel van de hoofdman hierover om op vrijdag 18 september eens een afzonderlijke bestuursvergadering te beleggen werd aangenomen.

Dat er heden bij het Gilde van St. Antonius en St. Sebastiaan nog leden zijn, die de kunst verstaan om het oude gebruik van een vaste vogel te plaatsen, bewees wel de hevige strijd die op zaterdag met de opening van de kermis geleverd werd. Na de ontelbare treffers die uit de oude geweren kwamen, 9 en 11 mm groot, duurde het ongeveer 2½ uur voor er teken van leven in kwam. Uiteindelijk gelukte het onze jongste schutter Jan Hoogendoorn, zoon van de koning, om de eerste vogel neer te halen.

De tweede vogel was voor L. Weijtmans en weer wat later wist P. v. d. Wouw de derde vaste vogel te lichten.

Ten voorbeeld!

„Met vliegend vaandel en slaande trom werd Jeugdland geopend”, alzo begon het Maandblad van de Raad voor Lichamelijke Opvoeding te Rotterdam het verslag over de opening van jeugdland op zaterdag 18 juli in de Ahoy hallen. Voor deze gelegenheid was een groep van 53 gildebroeders uit de Peel-landse gilden, St. Catharina Helmond, St. Joris en St. Antonius Gemert, O.L. Vr. Aarle Rixtel, St. Joris Deurne en St. Willibordus uit Bakel o.l.v. de Kringvoorzitter Alphons Niessen naar Rotterdam getrokken.

In een kleurrijke stoet werd naar de Ahoyhallen gemarcheerd en plaats genomen in de

feestelijke versierde openingszaal.

Hier verrichtte Burgemeester van Walsum het openingswoord, waarin hij de belangen van deze vrije-tijds-besteding voor de Rotterdamse jeugd speciaal onder de aandacht bracht, waaraan een kort Poppenspel „Honderd vijftig jaren kindervermaak” oud en jong vermaakte door de vlotte tekst van Guido van Deth en zijn vrouw.

Wij laten nu weer het orgaan aan het woord: „Het Protocol van het schuttersgilde dat naar voren trad om Jeugdländ in te wijden, was streng. Zo streng, dat Burgemeester van Walsum en zijn echtgenote, heel vriendelijk, maar minstens zo dringend werden uitgenodigd, achter de muziek, maar voor de koningen zich in de gilstoet te scharen en zo de openingsrondwandeling door Jeugdländ te maken. Na deze fleurige wandeling gaven de vendeliers een kostelijk staaltje van vendelzwaaien ten beste, dat door de toeschouwers met daverend applaus werd beloond. Jeugdländ was open; het 22 dagen durend rijk van het Rotterdamse kind.”

Nadat ook de gildebroeders de diverse jeugd-attracties bekeken hadden, werden we in het restaurant gastvrij ontvangen en na een verfrissing werd ons een prima diner aangeboden, dat de broeders zich goed lieten smaken. Dat Rotterdam groot is, zal wel niemand betwijfelen, maar dat wij dat vier uur met onze bus doorkruisten, om op vele plei-

nen de vendelgroet te brengen, was voor allen toch een openbaring.

Het was een vermoeiende tocht, in de enorme warme en verre route, maar ook een prettige tocht langs het dankbare publiek, vooral bij de ouden van dagenflat in Zuidwijk. Als er die dag Gildebroeders waren ziek geworden, dan was het van de Cola of limonade die ons overal gul werd aangeboden. Nauwelijks zaten de Gildebroeders na het vertrek uit Rotterdam op een terras in het motel, of wij moesten de bus in vluchten en brak er een noodweer los, zoals wij dit nog nooit hadden medegemaakt.

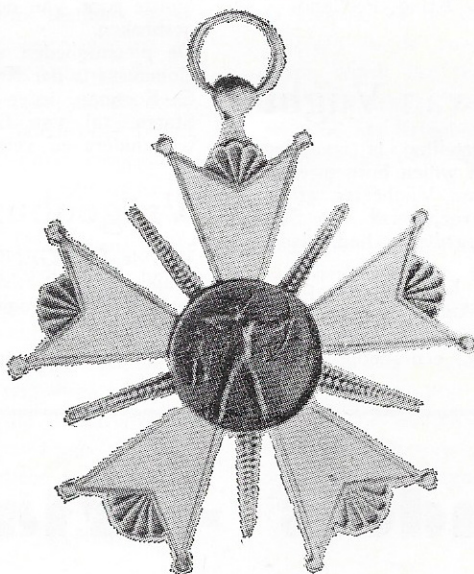
Heer Schade, in genoemd blad waren aardige foto's opgenomen, die burgemeester te midden der Brabantse koningen en de vendelgroet.

Op 26 juli brachten wederom enkele Gilden uit Kring Peelland een vendelgroet, nu aan de autoriteiten van Eilendorf bij Aken. Dit bij gelegenheid van het Internationaal Gildenfeest, België, Duitsland en Nederland speciaal dan wel de Drielandenhoek Peelland. Het vorige jaar had het feest plaats gehad in de Limburgse Peel te Helden, waar het een groot succes was geweest, hier in Eilendorf had men overal rekening mee gehouden, behalve met de Gilden, zodat de vendelgroet voor het raadhuis, gedurende de optocht het enigste optreden (en dat was ook nog niet door hen gepland) der Gilden was. Op een klein, slecht en rommelig terrein kon alleen geschoten wor-

Bekers
Medailles
Kransen
Takken
Plaquettes
Statuettes
Vaantjes
Wimpels
Insignes

Enorme voorraad

Gilde-
schilden
Konings-
kruizen

in echt zilver
en verzilverd
Eigen fabrikaat
Mooie gravure
In eigen ateliers

Ferdinand Klaassen

Prijzen voor elke sport — Juwelier

Ons 77e jaar

Kerkstraat 35, 's Hertogenbosch, Tel. 04100-34716

Ons 77e jaar

Drinkt **Bavaria-Bier**
3-Es Limonade

BAVARIA-BROUWERIJ — LIESHOUT

den. In overleg met de Heer Hafmans, voorzitter van de Limburgse Federatie en de Heer Niessen van Kring Peelland werden toen zelf maar de wedstrijden in trommen en velden geregeld en de enkele prijzen die Eilendorf ter beschikking had gesteld, verdeeld. Het was een teleurstellende dag.

Op 5 juli had in Gemert op de Schutsboom van het St. Hubertus Gilde het Koningschieten plaats van het St. Antonius Gilde, waarbij ook het St. Jorisgilde aanwezig was, zodat Gruun en Rood broederlijk kampften om de Koningstitel. Laat nu de Kringvoorzitter, A. Niessen, die met de andere Eregasten meekampften, de Koningsvogel naar beneden halen en voor twee jaar Koning van Gemert's St. Antoniusgilde zijn.

Alph. Niessen,
Voorz. Kring Peelland.

BEGRAFENIS

Burgemeester van Vught

Onder zeer grote belangstelling is maandag het stoffelijk overschot van wijlen burgemeester J. Rouppe v. d. Voort, van Vught ten grave gedragen, nadat in de parochiekerk van Sint Petrus de plechtige uitvaartdienst had plaats gehad.

Voor het stadhuis, waar het stoffelijk overschot in de burgemeesterskamer opgebaard is geweest, heeft, nadat de baar aan de voet van het bordes was gedragen, een defilé plaats

gehad van alle Vughtse verenigingen en van een groot aantal dragers met kransen en bloemstukken. Zij vormden tevens het eerste deel van de lijkstoet. Het stoffelijk overschot werd voorafgegaan door de Vughtse gilden en door de gemeentebode, die op een zwart fluwelen kussen de ambtsketen van de burgemeester droeg.

In de kerk hebben vier gildebroeders met hun vaandels de erewacht bij de baar betrokken. Daar heeft Deken A. de Bekker met assistentie van twee pastoors uit de gemeente Vught, de plechtige H. Mis van Requiem opgedragen. Na de absoute hield hij een korte toespraak, waarin hij de hoogstaande eigenschappen van de overleden burgemeester als mens heeft geschetst. Op het kerkhof, waar Deken de Bekker eveneens de absoute verrichtte, heeft de oudste zoon van de overledene een dankwoord gesproken.

De plechtigheden werden bijgewoond door de Commissaris der Koningin in Noordbrabant, dr. C. Kortman, leden van Ged. Staten en Prov. Staten, tal van Brabantse burgemeesters en wethouders en vele andere autoriteiten.

Vragenbus

Van de VRAGENBUS wordt maar weinig gebruik gemaakt. Maar op de vergaderingen regent het belangrijke en minder belangrijke vragen.

Onze rubriek staat open!

Vaandels - Vlaggen PIJNAPPEL

Torenstraat 3

's Hertogenbosch

Van de Redactie

Iemand, ongetwijfeld met goede bedoelingen, heeft mijn 2 delen „Jolles” geleend, doch vergeten deze terug te geven. Dit belangrijk naslagwerk is voor de redactie onontbeerlijk.

Vriendelijk verzoek de leningplichtige op te sporen, daar mogelijk het werk is doorgegeven aan andere geïnteresseerden!

SCHADE.

de Gildetrom

1954—1964.

Gildebroeders — uw lijfblad bestaat thans 10 jaren. Op 16 oktober 1954 verscheen het eerste nummer, met opzet goed uitgevoerd en gedrukt op uitstekend papier, met het oogmerk geschikt te zijn voor langdurig bewaren en also een zekere geschiedschrijving van onze hedendaagse gildebelevissen voor de huidige en toekomstige gildemannen, vast te leggen.

Velen onder ons hebben dit pogen begrepen en bewaarden alle afleveringen zorgvuldig — sommigen bonden ze zelfs keurig in, als een blijvend bezit, herinnerend aan 'n tijd, die, ondanks de vele afleiding, vroeger nimmer gekend, thans door de moderne techniek geboden, een werkelijk opmerkelijke opleving bij ons gildewezen bracht en nóg brengt!

Hoe vaak betreuren wij niet, dat zoveel kostbare gegevens uit vroegere tijden, door brand, geweld of onachtzaamheid verloren gingen: ontelbare waardevolle perkamenten verdwenen en alleen de overlevering van vader op zoon, hield bepaalde begrippen, feiten en daden levendig. Maar wat kan een verhaal in eeuwen niet veranderen, aan waarde hebben ingeboet of geïdealiseerd — dus mooier gemaakt. De fantasie van de verteller kan ver gaan, dat merken we in onze dagen nog even goed!

De redactie van de Gildetrom tracht, behalve het actuele nieuws uit onze kring en daarbuiten, zoveel mogelijk gegevens te verzamelen uit archieven, doopboeken en publikaties, om op deze wijze een bijdrage te leveren aan de

vaak in de nevel der tijden verzonken historie van onze gilden, teneinde zoveel mogelijk belangrijke gegevens op te sporen, te vergelijken met bestaande veronderstellingen en dan na zekerheid, vast te leggen.

Daarbij wil het blad een duidelijke afspiegeling zijn van het hedendaagse leven en streven, hetgeen ook voor het nageslacht belangrijk is, om een helder inzicht te verkrijgen, in hetgene, wat wij thans presteren!

—o—

Gildebroeders! Los van het bovenstaande is ons gildeblad de schakel tussen Federatie — Kringbestuur — Gildeoverheden en gildemannen en tevens tussen alle daar buiten staande gelijkgestemde schutters. Een vakman heeft zijn vakblad, een sportman zijn sportblad — de gildebroeder heeft zijn gildeblad: De Gildetrom, nu 10 jaar oud!

Bij iedere gebeurtenis van belang regent het complimenten, de jaarvergadering staat achter ons blad als één man — men wil zelfs méér nummers en méér copie!

Heel plezierig voor de redactie, maar bepaald niet voor de administrateur. Het is voor hem een doorlopende worsteling en ook voor de drukker, om de touwtjes aan elkaar te knopen, en nu de idiote welvaartsgedachte iedereen in de puree en de prijzen omhoog helpt, wordt het een bedenkelijke zaak.

Op korte termijn zal er iets moeten gebeuren, waartoe het Kringbestuur in het begin van het Nieuwe Jaar een buitengewone vergadering zal uitschrijven.

Wil de „Trom” gezond het derde lustrum ingaan, en haar bestaansrecht is toch waarachtig wel bewezen, dan zal er geen gering beroep worden gedaan op de schatkist van Kring en aangesloten gilden.

Gildebroeders — „let op uw saeck”.

Regeren is vooruit zien!

De redactie was en is, voortdurend belangeloos voor U in de weer. Toont ook uw waardering voor 't gebodene en laat ons niet in de steek. Principiis obsta.

SCHADE.

Wie sjoon oos Limburg is!

LT. KOLONEL TH. H. DE LOO:

III

Had de Federatie niet bestaan dan zou het er voor de schutterskorpsen donker hebben uitgezien. Een andere moeilijkheid ontstond

in 1947. Bij de import van reserve onderdelen van de buksen was men geheel op het buitenland aangewezen en dus afhankelijk van de deviezen, die aanvankelijk door de Regering niet werden gegeven. Het Tweede Kamerlid, de Limburger J. M. Peters, Ridder MWO, nam

het toen voor de schutterijen op; Den Haag zwichtte en verleende de benodigde deviezen. Van die tijd af stond de ontplooiing van het schutterswezen niets meer in de weg.

Belgische Bonden in Federatie

Door de toetreding van twee Belgische Bonden is de verbroedering van twee provincies met dezelfde volksaard bevorderd.

Verdienstelijke personen

Naast de enorme steun en goodwill, die de schutterijen in het algemeen en het Oud-Limburgs-Schuttersfeest in het bijzonder ondervinden van de beide provinciale Commissarissen (Ned. en Belg. Limburg) en de stuwende krachten van de oud-Voorzitters der Federatie achtereenvolgens: De Heren L. Peters en M. Geurts en de dynamische persoon van de huidige voorzitter Mr. Frans Haffmans, gaan de schutterijen een nieuwe toekomst tegemoet die in hoge mate de schuttersfolklore nieuwe stijl ten goede komt.

In dit verband moeten ook zeker genoemd worden de vele verdiensten van de Voorzitter van de Jury van het oud Limburgs Schuttersfeest, de luitenant-kolonel b.d. der Limburgse Jagers, F. B. D. van de Ven, die sedert 1926 onafgebroken deze functie vervult. Ook de luit.-kol. bd. der Limburgse Jagers, J. J. A. Beaumont heeft reeds vele jaren zitting in de Jury, evenals vele actief dienende officieren van het Regiment Limburgse Jagers.

Steun aan schutterijen

Dit jaar is men er in geslaagd met de volledige medewerking van de Culturele Raad, de provinciale en gemeentelijke autoriteiten van

Belgisch en Nederlands Limburg, een Stichting voor steun aan het schutterij- en gildewezen in het leven te roepen.

Doel van de Stichting

Het doel van de Stichting is:

- a) het verzamelen van alle gegevens, die betrekking hebben op schutterijen en gilden;
- b) het bewaren en doen bewaren van de bescheiden, zilver en andere bezittingen van schutterijen uit de beide provincies Limburg, die worden opgegeven of wier bestaan wordt bedreigd;
- c) het bevorderen van de waardigheden en het eigen karakter van de schutterijen en het geven van advies op dit gebied;
- d) het behulpzaam zijn bij de oprichting of heroprichting van schutterijen en het stimuleren van deze (her)oprichting;
- e) het samenstellen van de jury voor het jaarlijks te organiseren Oud-Limburgs-Schuttersfeest;
- f) het bevorderen van de organisatie van een vijfjaarlijks internationaal schuttersfeest, waaraan kan worden deelgenomen door schutterijen uit Nederland, België en andere landen:

Dat men het niet bij woorden en statuten laat, maar voortvarend te werk gaat, blijkt wel uit het feit dat reeds op 18 augustus 1963 onder de energieke en stimulerende leiding van Mr. Frans Haffmans een internationaal festijn van schutterijen uit België, Duitsland en Nederland werd georganiseerd bij gelegenheid van het 400-jarig bestaan van de Schutterij St. Lambertus te Helden. Hierover straks meer. Wij

Federatievoorzitter Mr. Fr. Haffmans in gesprek met zijn medebestuurders.

Tamboerkorps in vooroorlogse legeruniformen, voorafgegaan door de Bielemannen, waarvan een op de voorgrond links. Vele schutterijen worden voorafgegaan door deze gebaarde figuren, welke een grote bijl dragen, symbolisch voorstellende ten alle tijde gereed te zijn de weg van de schutterijen vrij te maken c.q. hindernissen op te ruimen.

mogen dan ook concluderen, dat de schutterijen een tijd van grote opbloei tegemoet gaan.

Hoe wordt geschoten op „het oud Limburgs”

Het „Oud-Limburgs” is een schietwedstrijd, waarbij met een zware buks opgelegd wordt geschoten.

In het laatst van de vorige en in het begin van deze eeuw nam per schutterij slechts een drietal schutters aan de wedstrijden deel. Sedert 1926 zijn het zestallen die tegen elkaar uitkomen.

Van elk schutterskorps of gilde schiet dus een groep van 6 man op de bolletjes (bölkes), bevestigd aan houten pennen op een 16 meter hoog geplaatste haak (raam) van een schietboom. Van dit schietraam, dat bij ons de herinnering aan een TV-antenne doet oproepen, moet elke schutter drie bolletjes en de vereniging in totaal dus $6 \times 3 = 18$ bölkes in een bepaalde volgorde afschieten wil men voor een prijs in aanmerking komen. Zijn er meerdere schutterijen, die dit maximum aantal van 18 „bölkes” afschieten — en dit gebeurt meestal — in Margraten zelfs 14 schutterijen — dan valt er een barrage — herkansing — het zgn. „kavelen” plaats. Dit „kavelen” houdt in, dat iedere schutter van een gilde één schot mag lossen, zodat in het geheel 6 punten per vereniging in de tweede ronde kunnen worden behaald. Zijn er nog meerdere korpsen, die in totaal 6 punten hebben, dan wordt opnieuw gekaveld tot tenslotte de winnende schutterij

overblijft. Deze heeft dan het recht om het volgende jaar als gastheer op te treden en in eigen dorp het „oud-Limburgs” schuttersfeest te organiseren, wat als de grootste eer in de schutterswereld beschouwd wordt.

Waar vindt „het oud-Limburgs” plaats?

Zoals reeds gezegd wordt het „oud-Limburgs Schuttersfeest” georganiseerd in de plaats van de schutterij, die op de laatste wedstrijd van het oud-Limburgs winnaar werd. Dit kan dus een schutterij zijn uit Nederlands- of Belgisch Limburg. Reeds in 1891 werd het „oud-Limburgs” te Neerweteren in België geschoten. Toen trokken de Limburgse schutterijen al naar België en met dit optrekken en deelnemen waren toen minstens enkele dagen mee gemoeid. Geen wonder, dat men er heen trok met de huifkar, die niet alleen was voorzien van stoelen om er op te zitten, maar tevens een grote kist mondvoorraad mee voerde. Na die vroegmis op zondag ging men op stap — soms de Maas over — en dan pas de volgende dag „of zo” terug. Wanneer de kist met mondvoorraad leeg was, waren er nog altijd vriendelijke en gulle gastvrouwen bij de dorpelingen langs de reisroute, die de hongerige en dorstige schutters binnen noden. Hoe de stemming op zo’n tocht was, kan men nog proeven als men onder het genot van een glaasje geestrijk vocht de verhalen van hun belevenissen door de oude schutters navereld worden.

(wordt vervolgd)

de Gilde viert!

De Gilde viert . . . . zo luidt de aanhef van een heel oud vaderlands lied. Ja, de Gilde viert, al naar dat te pas komt, maar als de feestklanken zijn verstorven en de vendels opgeborgen, herneemt het leven van alledag zijn rechten, het leven met zijn risico's op velerlei gebied.

Zorg er voor, dat U daar-
tegen zo veel mogelijk gedekt bent

en zoek deze dekking bij een instelling,
die reeds een mensenleeftijd lang heeft
bewezen, dat zij ieders vertrouwen verdient

Déze instelling:

VERZEKERINGEN

van de N. C. B.

Tilburg, Spoorlaan 50, Tel. 20080 (04250)